

(Beeld: Els Broers)

VAAK IS HET ZOEKEN NAAR DE EENVOUD DE MEEST COMPLEXE ZOEKTOCHT

Wanneer je het nieuws volgt lijkt de trend te zijn: 'Het zoveel en zo snel mogelijk bouwen van woningen!' Tot nu toe zonder succes. Reden? De woningmarkt stagneert, bouwmaterialen worden duurder, gemeentes hebben te weinig capaciteit en per 1 januari 2024 is ook de nieuwe omgevingswet in gegaan. Daarbij komt nog het thema duurzaamheid. Maar wat is daar eigenlijk de definitie van? Het is een dusdanige complexe opgave dat we in kortetermijnoplossingen zijn gaan denken. Een oplossing die schijnbaar direct werkt, maar waardoor we minder zijn gaan nadenken over de kwaliteit van onze directe leefomgeving en wat deze beslissingen op langere termijn betekenen.

Door mijn interesse naar de onderlinge relatie tussen de atmosfeer van een gebouw en het gedrag van de specifieke gebruikers, ben ik gefascineerd geraakt door herstellingsoorden in het begin van de twintigste eeuw. Het waren gebouwen waar tuberculosepatiënten konden herstellen van hun ziekte. De patiënten werden voorzien van basiselementen, zoals zonlicht en frisse lucht. Bekende voorbeelden zijn Sanatorium Zonnestraal van Duiker en Paimio sanatorium van Alvar Aalto. De opgave van de architect was ook toen complex, maar de oplossing werd gevonden in de oriëntatie van het gebouw en de positie van ramen en deuren om de juiste toetreding van licht en circulatie van lucht in het gebouw te waarborgen.

Maar helaas: binnen de huidige regelgeving hebben we ervoor gezorgd dat juist deze architectonische oplossingen niet meer gewaardeerd worden. Namelijk, om te voldoen aan de huidige normen moeten ingewikkelde berekeningen worden gemaakt. Het toepassen van dure installaties scoort beter dan een bouwkundig goed ontworpen gebouw. De gevolgen van het te veel focussen op technologie zijn onder andere; een overbelast elektranetwerk, een gebrek aan installateurs en onderhoudsgevoelige, snel verouderende installaties.

De aankoop van een oude leerlooierij uit 1850 in de binnenstad van Edam is voor mij een eye-opener geweest. Het pand dat ik heb gekocht is functioneel en volledig duurzaam gebouwd. De luchtcirculatie voor het drogen van de huiden gebeurde middels ventilatieluiken in de gevel en er zijn lokale en natuurlijke materialen [her]gebruikt. Het pand is doelmatig opgetrokken uit hout, de constructiebalken zijn van oude bottermasten en de voorgevel is ooit vervangen met geveldelen van een oud Zaanse huis.

Ondanks dat ik te maken had met een bestaand gebouw dat voor een andere functie is ontworpen, is het door de eenvoud van de houten constructie makkelijk aanpasbaar gebleken. Door het gebruik van bio-based isolatiemateriaal, die meer positieve eigenschappen heeft dan standaard wordt getoetst, heb ik het gebruik van installaties tot een minimum weten te beperken. Kortom... een goed ontworpen gebouw waar verder is gedacht dan de standaard ingewikkelde berekeningen en regelgeving is op langere termijn beter bestand tegen veranderingen en aanpassingen.

Vaak is het zoeken naar de eenvoud de meest complexe zoektocht.

Danny Kok, architect bij TBE-ZA architecten in Volendam, die in de zoektocht naar het ideaal verder kijkt dan de standaardoplossingen